

Verksamhetsberättelse 2025

Styrelsens sammansättning från kretsårsstämman:

Ordförande:	Lennart Strand
Övriga ledamöter:	Fabian Pers
	Eleonore Larsson
	Charlotte Gustafsson
	John Crafoord
	Eva Grönlund
	Felix Clefberg
Styrelsesuppleanter:	Gunnel Thorsell
	Kerstin Strandanger
	Martina Olsson
	Ingrid Stenman
Revisorer:	Kjell Lundquist
	Göran Svennberg
Revisorsuppleant:	Sören Christiansen
Valberedning:	Karin Hanze
	Hans Fundigsrud

Styrelsemöten:

Styrelsen har under året haft 8 protokollförda sammanträden.

Medlemsantal:

Antalet fullbetalande medlemmar 2025 var ca 1050. Det totala medlemsantalet inklusive familjemedlemmar var ca 1500.

Programverksamhet:

Börja skåda fågel i din trädgård 13 februari:

Ett föredrag av journalisten Eva Stenvång Lindkvist om hur man skapar fågelvänliga trädgårdsmiljöer och vilka fåglar man kan förvänta sig att se i sin trädgård. 20 deltagare.

Vad vet du om invasiva främmande arter 4 mars:

Karin Hanze och Peder Curman berättade om vilka invasiva arter som finns eller som vi kan förvänta oss att hitta i Järfälla, samt hur vi kan känna igen och bekämpa dem. 50 deltagare.

Ugglekväll 6 mars:

John Crafoord ledde vandringen vid Hummelmora. 7 deltagare.

Kretsårsstämma 18 mars:

Kretsårsstämman ägde rum på Skälby gård. 17 deltagare.

Vi bygger insekts och fladdermusholkar 23 mars:

En barn- och familjeaktivitet i samarbete med Järvafältets Ornitologiska Klubb i Raststugan vid Görväl. Ingrid Stenman och John Crafoord ansvarade för denna aktivitet. 30 deltagare.

Wild Coast Warriors:

Filmvisning på Biografen i Kallhäll. Filmen handlar om hur lokalbefolkningen i Sydafrika kämpar mot ett oljebolags planer på exploatering av havsbotten utanför deras kust. 52 deltagare.

Fagning på Snåltäppan 16 april:

Vi räfsade ihop gammalt gräs och löv på Snåltäppan. Ett samarbete med Järfälla Kommun som, förutom att delta i fagningen även forslade bort det vi räfsat ihop. Kommunekolog Peder Curman och Lennart Strand höll i trådarna. 18 deltagare.

Fågelexkursion 8 maj:

En fågelvandring i Hummelmora under ledning av Ragnar Lagerqvist. Ett samarbete med Järvafältets ornitologiska klubb. 27 deltagare.

Inventering av Snåltäppan 11 maj, 15 juni samt 9 augusti:

Snåltäppan som är den äng vi hävdar i samarbete med Hembygdsföreningen och Järfälla kommun, inventerades i år för 14:e året i rad. Artantalet växter på ängen har med lite variation genom åren varit ungefär 90. Drygt 60 av dessa har hittats varje år sedan vi började slå ängen. Exempelvis gullviva, jungfrulin, kvastfibbla, kärringtand och ängsskallra. Maria Elfström, Eva Grönlund, Kerstin Rönnlund och ytterligare 3 deltagare genomförde inventeringen.

Besök hos Görvälnlammet 11maj:

Görvälnlammet är en förening som bedriver fåravel vid Görväln och vill värna om det öppna landskapet. 15 deltagare.

Biologiska mångfaldens dag 22 maj:

Ett samarrangemang med Järfälla kommun som invigde Viksjö dagvattenpark. John Crafoord hade en utställning om fladdermöss. Vi visade också hur man bygger insektshotell och pratade om biologisk mångfald. Många deltagare.

Naturnatten 5 juni:

Vi spanade efter fladdermöss tillsammans med John Crafoord. 3 deltagare.

Nationaldagen 6 juni:

I Naturinfo hade vi omröstning om bästa foto i vår fototävling och invigde fotoutställningen med tema naturen runt knuten i Järfälla. Stefan Örtenblad vann första pris i fototävlingen. Vi anordnade också en tipsrunda i Görvälnsparken, med start och mål i Naturinfo. Många besökare.

Slätter vid snåltäppan 17 augusti:

Ett samarbete med kommunen och Järfälla hembygdsförening. Ganska många deltagare, men tyvärr var inte liarna tillräckligt bra slipade så hela Snåltäppan blev inte slåttrad. Kommunen fick slå det sista med slätterbalk ett par veckor senare.

Fladdermöss runt Görvälns slott 16 augusti:

En trevlig men lite blåsig kväll. John Crafoord berättade engagerat om fladdermössen och trots blåsten hördes två arter. 4 deltagare.

Naturfalken – testa din artkunskap 6 och 7 september:

Naturfalken är ett märke som tas genom att peka ut ett antal arter för en kunnig pedagogisk kontrollant, som finns med för att inspirera och guida. En familjeaktivitet som genomfördes på Järfällafestivalen av Charlotte Gustafsson och Karin Hanze med ca 20 deltagare. Aktiviteten hölls även den 7 september utanför Naturinfo med ca 12 deltagare.

Svamputställning 13 september:

Svamputställningen i Naturifo genomfördes förtjänstfullt av Karin Hanze. 37 besökare.

Svampkväll på hyllan 25 september:

Eva Grönlund och Eleonore Larsson visade svampar. Tyvärr dåligt deltagande. 8 personer som råkade befinna sig på biblioteket tittade på utställningen.

Orientering med Quiz i Granskog 12 oktober:

En orienteringsrunda där man tog sig runt med hjälp av en karta och skulle leta upp åtta kontroller med naturfrågor. Ansvarig Karin Hanze. 30 deltagare.

Medlemsträff 12 oktober:

En träff på Skälby bygdegård där aktuella miljö- och planfrågor diskuterades. Felix Clefberg visade bilder och berättade om Svalbard. 15 deltagare.

Vi gör fågelmat 7 december:

En barn-och familjeaktivitet som vi genomförde i samarbete med Järvafältets Ornitologiska Klubb då det var julmarknad vi Görvälns slott. Det blev väldigt lyckat med en strid ström av besökare, både vuxna och barn. Ansvariga var Ingrid Stenman, Eleonore Larsson och Charlotte Gustafsson.

Remisser och skrivelser:

Remissyttrande förslag till beslut om bildande av Hästa klack naturreservat:

Föreningen framhöll det positiva att Hästa klack nu skyddas, både för den biologiska mångfalden och för spridningssambanden i Järvakilen. Vi framförde några synpunkter på reservatsföreskrifterna och påpekade att en stor del av naturvärdena beror på att området har lämnats utan åtgärder under lång tid och att det är viktigt att de värdena bevaras.

Synpunkter på Svenska kraftnäts (SVK) ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för kabeldragning och bibehållande av kabeldragning samt schaktning, sprängning- och anläggningsarbeten i och kring vattenområde mellan Upplands-Bro och Sollentuna häradsallmänning s:1 i Järfälla:

I detta ärende som helhet finns två intressekonflikter riksintresset ett dricksvatten av god kvalitet och försvarsmaktens krav att slippa intrång (uppgradering inom befintlig dragning).

Föreningen påpekade att det finns många oklarheter kring hur man ska undvika läckage från schaktmassor och hur transporterna till och från Ängsjö ska gå till.

Strategi för friluftslivet i Järfälla kommun:

Föreningen påpekade att om man menar allvar med att alla ska ha tillgång till friluftsliv bör det finnas grönområde lätt tillgängliga i närhet av bostaden. Att utbilda och informera allmänheten om hur man beter sig i naturen är också avgörande. Detta inkluderar att följa regler för allemansrätten, inte skräpa ner, undvika att störa djurlivet och använda markerade stigar och leder. Att allemansrätten innebär skyldigheter såväl som rättigheter. Järfällas naturreservat kan kräva en viss tillsyn för att säkerställa att redan befintliga regler följs och därmed minimera påverkan på naturen.

Angående Järfälla kommuns detaljplan för Alpvägen:

Tecken på avstyckning inom området detaljplan Alpvägen observerades i februari 2025. När föreningen insåg att det fanns avstyckningsmarkeringar i sumpskogen, skickade vi en skrivelse i mars 2025 adresserat i första hand till Kommundirektören i Järfälla, men även till andra berörda, där vi poängterade att det finns domstolsbeslut på förbud att avvattna sumpskogen vid Alpvägen.

I juni presenterade förslag om småhusbebyggelse som inkluderade Alpvägen, där man skrev att kommunen bör kunna uppföra 20 till 25 hus, mot tidigare 31 hus. Naturskyddsföreningen anser att områdets topografi utesluter dessa planer om man ska följa Mark- och

miljödomstolens beslut om avvattningsförbud (2024-10-28). En ny skrivelse skickades in till Kommundirektören m fl. där föreningen ifrågasatte vilken ny information har Järfälla kommun som möjliggör att gå emot domstolens beslut.

Synpunkter på Skogsutredningens delbetänkande:

Föreningen anser som huvudregel att Miljöbalken även i fortsättningen ska stå över Skogsvårdslagen. Svensk skogspolitik ska rätta sig efter EU:s direktiv och förordningar samt internationella konventioner och fördrag som Sverige undertecknat.

Remissvar på Översiktsplan 2050:

Planen har en medvetenhet om miljö och hållbarhet och beskriver en omställning till ett mer ekologiskt hållbart Järfälla, vilket vi tycker är mycket positivt. De mål som beskrivs är alldeles utmärkta, men för att uppnå dem krävs mer konkreta strategier, särskilt med avseende på planerad expansion och samtidigt skydd av de gröna värdena. Föreningen saknar konkreta förslag att på kort sikt kunna nå målet för klimatneutralitet 2030. Ambitionerna att uppfylla Stockholmsöverenskommelsen har gjort att Järfälla kommun har låst in sig i ett hörn. Jakten på lämpliga exploateringsytor genomsyrar i stort sett helan översiktsplanen. Enligt Naturskyddsföreningen är fortsatt urbanisering och tillväxt i storstadsområden inte en självklar väg framåt mot hållbarhet, god vattenkvalitet, öka biologisk mångfald, ökade natur- och rekreativa värden eller att snabbt minska klimatpåverkan för att uppnå klimatneutralitet till 2030. I översiktsplanen sägs det att antagna planer gäller och underförstått, inga ändringar kan göras i dessa. Föreningen anser att det finns flera brister som borde rättas till i planarbetet och har i remissvaret gett ett antal konkreta förslag till hur Järfälla kan bli mera miljövänligt vad gäller husbyggnation, kommunikationer och grönstruktur.

Yttrande över detaljplan för Ormbäcka D:

Planområdet har påtagliga naturvärden som ska beaktas. Helst ser vi att området inte bebyggs. Det område som är viktigast att bevara, förutom området i söder, är området i nordväst som är klassat som påtagligt naturvärde. Planen behöver dessutom anpassas till de hydrologiska förhållandena om den ska överhuvudtaget ska genomföras.

Detaljplan för Viksjö fördelningsstation:

Föreningen tycker inte att platsen är bra vald även om det är svårt att motivera en annan plats. Uppgraderingen av fördelningsstationen inte någon stor påverkan på miljön, men den resulterar i en minskning av de ekosystemtjänster som vi alla är beroende av.

Naturinfo:

Naturinfo är kretsens informationslokal vid Görvälns slott. Under våren arbetade en arbetsgrupp med att göra en ommöblering och uppfräschning av lokalen. Den 6:e juni invigdes en ny fotoutställning. Eva Lundquist har sett till att det har funnits värdar i Naturinfo och att det har kunnat hållas öppet under helgerna på våren och hösten.

Webbmaster:

John Crafoord har varit ansvarig för föreningens hemsida.

Inventeringsgruppen:

Kretsen inventeringsgrupp har genomfört inventeringar i Barkarby och Viksjö. Uppgifterna har lagts in på artportalen.

Kretsens ekonomi: Kretsens ekonomi framgår av resultat- och balansräkning.

RESULTATRÄKNING	2025-01-01	2024-01-01
	2025-12-31	2024-12-31
Medlemsavgifter	25 280	25 440
Gåvor och bidrag	0	600
Övriga verksamhetsintäkter	1 000	0
Summa intäkter	26 280	26 040
Hyreskostnader	4 155	4 912
Programkostnader	21 529	18 438
Övriga kostnader	5 791	1 434
Bankkostnader	957	957
Summa kostnader	32 432	25 741
VERKSAMHETENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-6 152	299
Finansiella intäkter	1 162	2 737
ÅRETS ÖVER-/UNDERSKOTT	-4 990	3 035
BALANSRÄKNING	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR		
Plusgiro	178	1 000
Bank	84 147	88 315
SUMMA TILLGÅNGAR	84 325	89 315
EGET KAPITAL		
Balanserade över-/underskott	89 315	86 280
Årets över-/underskott	-4 990	3 035
SUMMA EGET KAPITAL	84 325	89 315

Järfälla 2026-03-10

Lennart Strand

Felix Clefberg

Eleonore Larsson

Charlotte Gustafsson

John Crafoord

Eva Grönlund

Fabian Pers